

Ändringsblad till "Förutsättningar för strategi- och budgetplan 2011-2013"

1. Sista meningen på sidan 3 ändras till

"Tyresö kommun ska vara bland Sveriges 40 bästa kommuner i fråga om företagsklimat."

2. Den andra meningen på sidan 16 ska lyda

"Det beror på att tillväxten i skatteunderlag och den generella höjningen av statsbidragen till kommunsektorn om 5 miljarder kronor inte är tillräcklig för att kompensera bortfallet av de extra tillfälliga statsbidragen tillfälliga statsbidragen under 2010."

3. Efter fjärde stycket på sidan 16 görs tillägget

"I 2010 års budget har medel beräknats för sponsring av icke-kommunal verksamhet inom det anslag som står till kommundirektörens förfogande (KS 090428, §74). Inför 2011 bör övervägas att överföra ansvaret för sponsring och medel för ändamålet till kultur- och fritidsnämnden."

Tyresö kommun

Förutsättningar för strategi- och budgetplan 2011-2013

Till kommunstyrelsen 2010 - 05 - 12



Innehållsförteckning

1. VISION.....	1
2. GRUNDLÄGGANDE FÖRHÅLLNINGSSÄTT.....	2
3. STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN.....	3
4. OMVÄRLDSANALYS.....	5
5. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	13
6. REDOVISNING AV BUDGETUNDERLAG.....	17
7. BUDGET FÖR ÅR 2011-2013.....	21
8. MBL-HANTERING.....	21
9. TEKNISKA ANVISNINGAR.....	22
9.1 Anslagsbindningsnivå.....	22
9.2 Prisnivå, PO-påslag, internränta och prisbasbelopp.....	22
9.3 Befolkningsprognos för Tyresö kommun, år 2009-2014 31 dec.....	23
9.4 Utformning av driftbudgetunderlag, år 2011-2013.....	23
9.5 Utformning av investeringsbudgetunderlag.....	24
9.6 Tidplan.....	24
9.7 Upplysningar och kontaktpersoner.....	25

Bilaga 1: Planeringsramar och resultaträkning, år 2011

1 VISION

*”Vision är önskvärt framtida tillstånd som inte är
tidssatt för att mätas vid viss tidpunkt ”*

Som grund för kommunens gemensamma arbete idag och för framtiden ligger en vision, dvs en idé och inriktning om vad vi vill med vår kommun och vad vi vill stå för i vår omgivning. Visionen ska vara en inspirationskälla och ledstjärna för oss alla i allt vi gör – både idag och imorgon. Det krävs att var och en är bärare av de idéer och värderingar, som leder till rätt handlande.

Det här är Tyresö kommuns vision:

***Trygga Trivsamma Tyresö
- allas vårt ansvar***

2. GRUNDLÄGGANDE FÖRHÅLLNINGSSÄTT

I vårt arbete inom alla verksamhetsområden och i alla kontakter med medborgarna ska ett gemensamt grundläggande förhållningssätt gälla.

Det sammanfattas som följer:

- ❖ Vi visar tolerans och respekt för den enskilde individen och alla människors lika värde.
- ❖ Vi söker skapa ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människorna själva.
- ❖ Vi erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökad valfrihet.
- ❖ Vi har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare – både som myndighet och serviceorganisation.

Detta innebär att vi tror på tyresöbornas inneboende kraft, förmåga och vilja att göra egna val och ta ansvar för sina liv. Vi har en roll att både uppmuntra till och kräva eget ansvar och att stödja där så behövs. Vi stimulerar en utveckling där alla i Tyresö känner ett gemensamt ansvar för en trygg och trivsamt kommun.

Vi arbetar för ökad jämställdhet. Vi ser positivt på olikheter och söker ta vara på allas kompetens. Vi ser också positivt på frivilliga aktörer.

Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra verksamheten, vi löser problem och vi tar medborgarnas synpunkter och klagomål på allvar. Ett korrekt och vänligt bemötande underlättar vårt arbete och skapar förtroende.

3. STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN

Följande tre utvecklingsområden är de gemensamma uppdrag vi i kommunen ska medverka till att genomföra genom åtaganden inom respektive ansvarsområde.

God boendemiljö och livskvalitet

"Tyresö ska vara en av de tre mest attraktiva bostadsorterna för alla åldrar inom Stockholms län."

Det innebär bostäder med hög kvalitet med tillgång till god service i alla kommundelar. Med en utvecklad service i den egna bostaden underlättas möjligheterna att bo kvar längre när man är gammal och/eller handikappad.

Det innebär vidare att vi verkar för en långsiktigt hållbar ekologisk utveckling. Vi bevarar och vårdar kommunens "gröna" karaktär med närhet till skog, sjöar och hav. Möjligheter till rekreation och tillgång till fritidsaktiviteter, både idrott och kultur, är andra viktiga faktorer.

"Tyresöborna ska känna sig trygga dygnet runt – överallt."

Att känna sig trygg är en del av livskvaliteten. Därför arbetar vi förebyggande på många olika sätt inom både skolan, socialtjänsten och stadsplanering. Åtgärder för att minska samhällets sårbarhet samt förebygga olyckor och brott är en självklar och naturlig del i det dagliga arbetet.

Kvalitet och service

"Tyresö kommun i medborgarnas tjänst."

Vi har ett medborgarperspektiv i allt vårt arbete och i alla kontakter med medborgarna. Det innebär att vi informerar på ett enkelt och tydligt sätt och motiverar våra beslut. Vi ger den enskilde ett korrekt bemötande och vi lyssnar. Vi arbetar för största möjliga insyn och delaktighet.

Vi arbetar med ständig kvalitetsutveckling, utvärdering och uppföljning. Vi har kvalitetsgarantier för medborgarna och en fungerande klagomålshantering.

"Tyresö kommun – en arbetsplats i utveckling"

Det innebär att vi som arbetsgivare står för ett tydligt ledarskap som ger alla anställda möjlighet att med engagemang, delaktighet och inflytande utveckla kvalitet och service i verksamheten.

Vi ska erbjuda goda arbetsvillkor i en kreativ och positiv arbetsmiljö.

"Tyresö kommun ska vara bland Sveriges 50 bästa kommuner i fråga om företagsklimat"

Företagen ska i sina kontakter med kommunen mötas av serviceinriktad personal samt få en smidig hantering av sina ärenden. Detta gäller särskilt personalen på de förvaltningar som ofta möter företagen. Tyresö kommun ska bli en serviceinriktad organisation med den klara målsättningen att företagen ska uppleva kommunens myndighetsutövning som positiv.

God ekonomisk hushållning

"Tyresö kommun ska ha en ekonomi i balans."

En god ekonomisk hushållning innebär dels att tillgängliga ekonomiska medel utnyttjas ändamålsenligt och sparsamt inom alla verksamheter, dels att de ekonomiska resultaten ska vara tillräckligt starka för att långsiktigt kunna ge en god kommunal service.

Positiva resultat ska uppnås. Kommunalskatten hålls oförändrad eller sänks.

4. OMVÄRLDSANALYS

4.1 Befolkning och bostadsutveckling

Vad händer?

Sveriges befolkning ökade med ca 84 300 personer 2009, Stockholms län stod för 45 procent av folkökningen med 37 900 personer. Ökningen i riket beror i första hand på många födda och ökad invandring. Migrationsnettot var ca 63000 personer.

Den stigande medellivslängden 1900-1950 förklaras främst av förbättrade levnadschanser bland barn och unga. Sedan 1950 är risken att dö bland barn och ungdomar mycket låg och det är istället de ökade levnadschanserna bland äldre som förklarar att medellivslängden fortfarande ökar.

Medellivslängden har ökat under lång tid, både för män och för kvinnor. Statistiska Centralbyrån antar i sina prognoser att ökningen av medellivslängden kommer att fortsätta. I Tyresö var medellivslängden 2003-2007 80,0 år för män och 83,4 år för kvinnor.

Befolkningen i Tyresö har under 2009 ökat med 270 personer till 42 602 invånare. Tyresö har en naturlig folkökning genom att antalet födda är högre än antalet avlidna. Antalet födda uppgick till 531 medan 231 personer avled under året. Däremot var det 32 personer fler som flyttat ut än som flyttat in.

Antalet invånare ökar från 42 600 invånare 2009 till 45 300 invånare 2015 och 47 200 år 2020.

Antalet elever på grundskolenivå ökar till 6 300 år 2015. Antalet barn på låg- och mellanstadiet kommer att öka medan antalet elever på högstadiet minskar. Inom förskoleåldrarna var nivån som högst 1995 med nästan 3 800 barn i åldern 0-5 år. Enligt befolkningsprognosen kommer antalet förskolebarn ligga kvar på ungefär nuvarande nivå 3 500 barn.

Ungdomarna 16-18 år kommer att minska från dagens 2 100 elever till 1 700 år 2015. Om andra trender och faktorer är konstanta innebär det att antalet elever i Tyresö Gymnasium skulle minska med 18%.

Antalet äldre i Tyresö såväl över 65 år som över 80 år kommer att öka. Äldreomsorgen behöver byggas ut under planperioden på grund av demografin. Hemtjänsten ökar och behov finns av ett nytt äldreboende som behöver stå klart år 2014. Socialförvaltningen har genomfört uppsökande verksamhet bland personer 80 år och äldre från oktober 2007 till mars 2009. Besöken gjordes hemma hos äldre som inte hade några hjälpinsatser från kommunen. I samband med besöken ställdes frågan om de äldres boende. Så många som 95 procent av de svarande (279 personer) upplevde att de hade ett fungerande boende.

Antalet förskolebarn minskar i Trollbäcken och Tyresö- Strand och ökar något i Bollmora. I Tyresö- Strand ökar antalet elever medan de minskar i Trollbäcken och är konstant i Bollmora. Antalet äldre ökar i samtliga kommundelar.

Bostadsbyggande i Tyresö 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Siklöjevägen			59fh	46 fh	
Strandängarna			75fh	75fh	75 fh
Varvsområdet			10 sh+10fh		
Strand etapp 3				50 sh	50 sh
Centrum etapp 1				50 fh	50 fh
Seniorboende Strandtorget				40 fh	20 fh
Farmarstigen Veronika gränd			83fh		
Trygghetsboende centrum			75fh		
<u>Enskilda villor</u>	<u>47sh</u>	<u>50sh</u>	<u>50sh</u>	<u>50sh</u>	<u>50sh</u>
Summa			302 fh	211 fh	145 fh
	47 sh	50 sh	60 sh	100 sh	100 sh

Bostadsbyggandet påverkas av de senaste årens recession. Under 2010 beräknas inget planerat bostadsbyggande ske utan endast ett antal friliggande villor. Bostadsbyggandet beräknas variera mellan 250 och drygt 350 lägenheter om året under de närmaste åren. I Bollmora tillkommer 153 lägenheter vid Siklöjevägen, 100 lägenheter i centrum, 83 lägenheter vid Veronicagränd i Farmarstigen samt ett Trygghetsboende med 75 platser i Tyresö Centrum. I Tyresö Strand tillkommer 225 lägenheter vid Strandängarna, 20 på Varvsområdet samt 100 småhus vid Pilvägen. Till detta skall läggas ett nytt seniorboende vid Strandtorget. Antalet friliggande villor beräknas uppgå till ca 50 om året och vara koncentrerade till Trollbäcken och Tyresö Strand. Förutom byggnationen har hänsyn tagits till permanentbosättning i fritidshus framförallt i Tyresö- Strand och Östra Tyresö. I Östra Tyresö beräknas befolkningen öka med 50 personer per år.

4.2 Arbetsmarknad

Vad händer?

Utvecklingen på arbetsmarknaden är fortsatt svag, men det finns tecken på återhämtning. Både antalet lediga platser och antalet personer som får arbete ökar och antalet varsel är betydligt lägre än för ett år sedan.

För de personer som har uppnått tidsgränsen i sjukförsäkringen finns sedan den 1 januari i år programmet Arbetslivsintroduktion hos Arbetsförmedlingen. Programmet arbetslivsintroduktion tar hänsyn till varje persons unika förutsättningar.

Deltagandet på arbetsmarknaden är lägre (65 procent) för personer med funktionsnedsättning än i övriga befolkningen (ca 75 procent). Utmaningar är därför bland annat att ta fram vinsterna med mångfald, påskynda tillgänglighetsarbetet på arbetsplatserna och motverka negativa attityder.

Hur påverkas Tyresö?

Antalet personer med behov av försörjningsstöd har ökat kraftigt i kommunen under 2009. Ökningen har skett från en relativt låg nivå då kostnaden per invånare i Tyresö varit bland det lägsta på Södertörn. Den rådande lågkonjunkturen har främst påverkat dem som inte har en stark ställning på arbetsmarknaden. Åtgärder har vidtagits för att bidra till egen försörjning för dessa grupper, bland annat genom Samordningsförbundet Östra Södertörn som beräknas starta i april 2010.

4.3 Hållbar ekologisk utveckling

Vad händer?

Det nationellt vägledande målet är att minska energianvändningen med 20 procent till 2020. I ett längre perspektiv fram till 2050 är det framförallt transport- och byggsektorn som behöver minska sin energiförbrukning. För att nå klimatmålen behöver fjärrvärmeförsörjningen bygga på biobränslen och nya drivmedel inom transportsektorn måste utvecklas.

Klimatutveckling står högt på agendan globalt. Efter Köpenhamnskonferensen ska ett nytt försök att förhandla fram ett klimatavtal som omfattar alla länder med stora utsläpp göras som bygger på det som skrevs i Köpenhamn.

Vid årsskiftet 2009-2010 skärptes energikraven vid nybyggen. Idag står byggnader för ca 35 % av Sveriges energianvändning. För att få effekt på landets totala energiförbrukning krävs att även äldre hus sänker sin förbrukning. Idag är Boverkets allmänna råd vid ombyggnation inte bindande, men Boverket vill pröva om det går att sätta nivåer vid ombyggnation.

Vattenfall bygger ett nytt kraftvärmeverk i Jordbro utanför Stockholm med driftstart 2010. Den nya anläggningen kommer att producera värme och el av biobränsle. Enligt en samlad prognos från Svensk Fjärrvärme för fjärrvärmebranschens utveckling till år 2015 kommer fjärrvärmerna att fortsätta öka, liksom kraftvärme och fjärrkyla.

4.4 Politiska beslut på riksnivå

Vad händer?

Ett förslag till ny skollag har presenterats. Om beslut fattas enligt planerna kommer den nya skollagen att gälla från den 1/7 2011. Skollagen ska gälla för alla skolformer från förskola till vuxenutbildning och lagen ersätter flera tidigare lagar och förordningar. Några exempel på nyheter i skollagsförslaget:

- Möjligheterna till antagning till profilklasser i grundskolan med hjälp av färdighetssprov ökar.
- Elever i grundskolan får rätt till prövning av slutbetyg.
- Alla elever ska ha tillgång till elevhälsa med läkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt specialpedagogisk kompetens.
- Kraven på utredning av elevers stödbehov ökar. Stödbehov ska anmälas till rektor och utredas i samråd med elevhälsan. Åtgärdsprogram beslutas av rektor och beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd. Rätten att överklaga gäller även beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.
- Om elev gör sig skyldig till upprepade förseelser, fortsatt olämpligt uppträdande trots tillsägelser eller till allvarigare förseelse, får rektor efter utredning besluta om skriftlig varning till eleven. Grundskolans rektor får, i likhet med gymnasieskolans rektor, besluta om avstängning av elev (helt eller delvis). Avstängningen gäller under den tid som krävs för skyndsam utredning av andra åtgärder.
- Vårdnadshavare till elev i grundskolan ska informeras om ogiltig frånvaro samma dag.
- Hemkommunen ansvarar för att elever som inte går i den egna skolverksamheten får föreskriven utbildning. Fristående huvudman ska informera hemkommunen om elever som börjar, slutar eller är ogiltigt frånvarande "i betydande utsträckning".
- Utvecklingssamtal ska genomföras i förskolan två gånger per år. Förskollärare är ansvarig (men inte nödvändigtvis genomförare).
- Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål får utveckla både svenskan och sitt modersmål.

- Forum för samråd med barn, elever och vårdnadshavare ska finnas vid alla skol- och förskoleenheter. Forum bör bestå av lika många företrädare för personal (lärare och annan skolpersonal) som för barn/elever och deras vårdnadshavare.
- Skolplan och kvalitetsredovisning blir inte längre obligatoriska dokument. Däremot ska alla enheter och huvudmän ha ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som innefattar planering, uppföljning och utvärdering med koppling till de nationella målen. Verksamheterna ska även ha rutiner för att ta emot och utreda klagomål och synpunkter.
- Det nya begreppet pedagogisk verksamhet införs som ett samlingsbegrepp för verksamheter utöver förskola, fritidshem, grundskola och särskola. Begreppet innefattar familjedaghem och öppen förskola, men även nya verksamhetsformer som flerfamiljssystem.
- Förskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg ska kunna bedrivas på entreprenad.
- Skolinspektionen får möjlighet att besluta om åtgärder för rättelse vid brister i kommunal verksamhet. Åtgärderna ska ske på kommunens bekostnad.
- Fristående gymnasieskolor får rätt att anordna individuella program
- Rektor bär ansvaret för den dagliga verksamheten och den pedagogiska ledningen. Rektors beslutskompetens tydliggörs, rektor föreslås besluta om enhetens inre organisation och fatta de beslut som framgår i lagförslaget eller i andra författningar.

I grundskolan införs höstterminen 2011 även nya läroplaner inklusive kursplaner för grundskolans samtliga ämnen. Kursplanerna får en ny form, där den nuvarande uppdelningen i mål att sträva mot och mål att uppnå tas bort. Kunskapskrav för skolår 3 och 6 formuleras i kursplanen, förutom målen med ämnet som ska ha uppnåtts till skolår 9. En ny komponent är att kursplanen beskriver det centrala innehållet i ämnet för skolår 1-3, 4-6 respektive 7-9. Elevernas kunskaper kommer att testas med hjälp av nationella prov i flera ämnen i skolår 3, 6 och 9.

Samtidigt med läroplan och kursplaner införs ett nytt betygssystem i grundskolan och gymnasieskolan. Det föreslagna systemet har sex betygssteg, A-F, där betygen A-E är godkända. Betyget F sätts då en elev inte uppnått godkänt resultat. Om underlag för betyg saknas sätts inget betyg alls i ämnet.

Förslag till en reviderad läroplan för förskolan har presenterats av Skolverket. Datum för beslut finns ännu inte. Förslaget innehåller bland annat ökade krav på lärandet i förskolan och en betoning av förskolläraens roll och ansvar i verksamheten.

Gymnasiereformen 2011 - innebär en ny struktur för gymnasieskolan. Intentionen bakom reformen är att gymnasieskolans utbildningar ska bli mer tydliga och leda längre än idag. Specialutformade program och lokala inriktningar försvinner, skolor ska konkurrera med kvalitet utifrån ett riksgiltigt regelverk. Examensmål och nya ämnesplaner inrättas.

Kraven för att komma in på gymnasiet förändras. Eleven ska vara godkänd i svenska, engelska och matematik samt nio andra ämnen för att vara behörig till de högskoleförberedande programmen. Behörighetskrav för yrkesprogrammen kommer också att förändras.

Tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande program införs. Flera program är nya och saknar motsvarighet i den nuvarande programstrukturen. Ytterst få avvikelser från den nationella strukturen kommer att tillåtas.

- Det lokala friutrymmet, att starta lokala kurser och specialutformade program, stramas upp.
- Det införs två nya examina: en högskoleförberedande examen och en yrkesexamen. Programstrukturen förändras.
- Det humanistiska och det ekonomiska programmet återuppstår. Samtidigt uppgår medieprogrammet i samhällsvetenskapsprogrammet.
- Lärlingsutbildning införs.
- På yrkesprogrammen minskar tiden för gymnasiegemensamma ämnen, i stället ökar tiden för yrkesämnena.
- Historia blir obligatoriskt ämne på alla program.
- Skärpta krav för grundläggande högskolebehörighet.
- Näringslivet ges inflytande över yrkesutbildningen genom nationella samt lokala programråd. De nationella råden ska säkerställa kvaliteten på yrkesprogrammen, visa näringslivets utbildningsbehov och hjälpa skolverket att ta fram styrdokument. De lokala råden ska fungera som samverkansorgan mellan kommunen och avnämarna.

När det gäller det individuella programmet finns ett särskilt förslag om att det ska avskaffas och ersättas av fem särskilda program varav fyra är sådana som hemkommunen måste erbjuda

Preparandutbildning ska erbjudas och syftet med utbildningen är att elever som fullföljt årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett högskoleförberedande program eller ett yrkesprogram i gymnasieskolan ska kunna uppnå sådan behörighet. Utbildningen kan förläggas på grundskola eller gymnasieskola.

Programinriktat individuellt val (PRIV) kan erbjudas och syftet är att eleverna ska få en utbildning som inriktas mot ett nationellt yrkesprogram och så snart som möjligt antas till detta. Det är avsett för ungdomar som saknar behörighet till ett nationellt yrkesprogram, men som har dokumenterat god studieförmåga, och som har för avsikt att söka sig till ett sådant **Yrkesintroduktion (YI)** ska erbjudas och syftet är att eleverna, som är obehöriga till ett nationellt program och som önskar en yrkesinriktad utbildning, ska få en utbildning som gör det möjligt att direkt etablera sig på arbetsmarknaden eller att det leder till studier på ett nationellt yrkesprogram.

Individuellt alternativ (IA) – ska erbjudas och syftet är att eleven ska gå vidare till yrkesintroduktion, annan fortsatt utbildning eller till arbetsmarknaden.

Språkintröduktion (SI) – ska erbjudas och införs för ungdomar i gymnasieåldern som nyligen invandrat till Sverige. Utbildningen ska omfatta heltidsstudier. Syftet är att eleven snarast möjligt kan komma vidare i gymnasieskolan eller i annan utbildning. En elev som deltar i språkintröduktion, bör om han eller hon önskar, även få modersmålsundervisning och studiehandledning på sitt modersmål.

De fristående gymnasieskolorna blir allt fler och antalet elever allt färre som friskolor och kommunala skolor konkurrerar om. I Stockholm går nu för första gången fler gymnasieelever i friskolor än i kommunala skolor. Många elever från förortskommunerna väljer att pendla in till Stockholm. Därför är bra verksamhet, marknadsföring och en inbjudande gymnasieskola viktig för att vara konkurrenskraftig i framtiden.

Nationell värdegrund inom äldreomsorgen. Syftet är bland annat att de äldre i större grad ska kunna påverka insatsernas utformning, utforma lokala garantier och möjlighet för kommunerna att lämna kompensation till enskild om kommunen inte klarat av att ge beslut i tid eller en utlovad insats. Under 2010 sker implementering och utbildningsinsatser avseende den nationella värdegrunden.

På riksnivå diskuteras också ett samlat huvudmannaskap för hemsjukvården. En nationell samordnare ska stödja kommuner och landsting i uppdraget och kartlägga vilka hinder som

finns för ett övertagande. Samordnaren ska också utreda kommunernas befogenheter att anställa läkare.

Den statliga utredningen av missbruks- och beroendevården kommer i november 2010 att lägga fram konkreta förslag till förändringar. Dels avseende ansvarsfördelningen mellan landstinget och kommunen, dels avseende tvångsvårdens roll och funktion i vårdkedjan för personer med missbruk eller beroende.

En proposition om personlig assistans har lagts fram i mars 2010. Den röda tråden i propositionen är att öka kvalitet och trygghet i den personliga assistansen. Regeringens förslag innebär att LSS ska finnas kvar som rättighetslag, huvudmannaskapet ändras inte, kostnadsdämpande åtgärder bör övervägas men ska göras med varsamhet. Tillsynen ska förstärkas för att öka kvalitet och trygghet. Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

En ny alkohollag väntas träda ikraft den 1 juli 2010. Den restriktiva alkoholpolitiken ligger fast och vissa bestämmelser förtydligas och moderniseras. Lagförslaget innehåller bland annat:

- Tydligare krav på den som säljer folköl
- Krav på kommunala riktlinjer och tillsynsplan
- Kunskapsprov för att få serveringstillstånd
- Flera tillståndshavare ska kunna ha ett gemensamt serveringsutrymme
- Krav på lagad eller på annat sätt tillredd mat
- Gatukök, caféer, hamburgerrestauranger ska inte kunna få serveringstillstånd
- Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år

Ändringar i tobakslagen föreslås också från 1 juli 2010 för att uppnå en bättre efterlevnad av reglerna om åldersgräns samt effektivare tillsyn.

- Försäljning av tobaksvaror får inte påbörjas förrän anmälan har gjorts till kommunen
- Till anmälan ska fogas ett egenkontrollprogram.
- Vid sidan av kommunen blir även polisen tillsynsmyndighet
- Kommuner ska kunna avtala om samverkan avseende tobakstillsynen

Hur påverkas Tyresö?

Nya styrdokument innebär stora krav på kompetensutveckling av skolpersonalen. Lärare kommer att styras av ett centralt innehåll i ämnet, i stället för bara av kunskapsmål för eleverna. All personal måste ges möjlighet att så snart beslut fattats sätta sig in i de nya mål och riktlinjer som ska styra verksamheten inom såväl förskola, grundskola, gymnasieskola och särskola.

I grundskolan ska nya lärargrupper sätta betyg och genomföra nationella prov – allt detta kräver nya kunskaper och arbetssätt. Skolverket har ansvar för att organisera genomförandet, men kommunala insatser och tid för personalens kompetensutveckling kommer att krävas.

Den nya läroplanens form med mål och innehåll i varje ämne för skolår 1-3, 4-6 och 7-9 innebär en återgång till den tidigare uppdelningen i låg-, mellan- och högstadium. Tyresös grundskolor arbetar idag (med undantag av Strandskolan, Tyresö skola och Kumla skola) med antingen skolår f-5 eller skolår 6-9. Vilka konsekvenser en ny uppdelning i styrdokumentet får för denna indelning utreds för närvarande av förvaltningen.

Rätten att överklaga beslut om till exempel betyg och åtgärdsprogram är led i en ökad statlig tillsyn över den kommunala skolverksamheten.

Formerna för hantering av synpunkter och klagomål inom alla skolverksamheterna måste ses över. Ett arbete med detta pågår på förvaltningarna.

Förskollärare är ett bristyrke i hela stockholmsområdet. Med förslaget till ny läroplan för förskolan stärks förskollärarens ansvar, och arbetet med att rekrytera och/eller utbilda förskollärare blir ännu viktigare för kommunen. Dessutom väntas relativt stora pensionsavgångar inom förskolan under de närmaste åren, framför allt barnskötargruppen. Öppningen i lagtexten för nya former av pedagogisk verksamhet, samt rätten att driva barnomsorg på entreprenad kan förändra kommunens resursfördelningssystem och förutsättningarna för tillsyn.

Tyresö Gymnasieskolas programutbud, organisationsstruktur och pedagogik kommer i hög utsträckning att påverkas av gymnasiereformen 2011. Det innebär bl a att lärarna ska organiseras i utbildningslag utifrån ett nytt uppdrag där all undervisning ska planeras med utgångspunkt i examenskrav och examensmål.

Lärare och skolledare måste delta i omfattande kompetensutvecklingsinsatser pga. nya ämnen, examensmål, ny betygsstruktur och nya program.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden måste fastställa ett programutbud utifrån det nya nationella systemet.

Dessutom tillkommer regeringens förslag om särskilda program vilket innebär att IV, IVIK (individuella programmets introduktionskurs) och PRYK (praktisk yrkeskompetensutbildning) måste omorganiseras. Till detta kommer att skollagsförslaget innebär att IV får arrangeras av friskolor och därmed konkurrensutsätts även denna del av gymnasiets verksamhet. En konsekvens av detta är att IV, eller de kommande fem särskilda programmen, måste utformas så att en hög kvalitet och goda resultat gör utbildningen attraktiv för eleverna
t ex genom att öka antalet lärare med specialkompetens och speciallärarutbildning.

En genomlysning av var den föreslagna preparandutbildningen ska förläggas, grundskolan eller gymnasiet, måste genomföras.

Kommunen måste ta fram riktlinjer och tillsynsplan för tillsynen av alkohol.

Den nya lagstiftningen kommer förmodligen att leda till fler ansökningar om serveringstillstånd.

4.5 Trygghet

Anmällda brott ökade i Tyresö med 2% under 2009 jämfört med 2008 då ökningen låg p 5%. Ökningen var i nivå med ökningen i riket både 2008 och 2009.

Bostadsinbrotten ökade i Stockholms län under 2009 med nära 60%, i riket med 13% medan de i Tyresö minskade med 27%. I Tyresö var det en minskning för andra året i rad, 2008 var minskningen 10%.

Anmälningarna om misshandel ökade i riket med 3%. I länet ökade den anmälda misshandeln utomhus medan det i Tyresö minskade med 7%. Under 2008 ökade misshandelsanmälningarna med 8% i Tyresö.

Anmälningarna om skadegörelse, främst klotter, ökade kraftigt i Tyresö 2009 med 163%. Såväl i riket som i Stockholms län ökade anmälningarna kring klotter och skadegörelse. I riket ökade klotteranmälningarna med omkring 15%. Även under 2008 ökade anmälningarna rörande klotter i Tyresö med 78%.

4.6 Folkhälsa

Centralförbundet Alkohol och Narkotikaupplysning:s mätning 2009 visar att narkotikanvändandet bland ungdomar ökar jämfört med de senaste åren. I år 2 gymnasiet ligger rikssnittet på brukare på 18% för pojkar och 15% för flickor. I Tyresö ökar också andelen som använt narkotika. 2009 svarade 20% av flickorna och 23% av pojkarna att de använt narkotika. Den senaste mätningen dessförinnan, 2007, visade att omkring 15% av eleverna i år 2 i Tyresö på gymnasiet använt narkotika.

I år 9 svarar omkring 9% av eleverna i Tyresö att de använt narkotika. Det är en svag ökning från 2006 års resultat för år 9 i Tyresö då nivån låg på 8%. Även i riket ökar konsumtionen av narkotika.

Alkoholkonsumtion minskar svagt i riket år för år. I Tyresö ligger nivån stabilt. Omkring 50% av eleverna i år 9 i Tyresö uppger att de druckit alkohol medan cirka 75% av eleverna i år 2 på gymnasiet svarar detsamma. Resultaten från tidigare mätningar 2006 och 2007 visar på ungefär samma nivåer.

Flickorna uppvisar dock ett större riskbeteende i sin alkoholkonsumtion. Såväl i Tyresö som i riket svarar de i högre utsträckning under 2009 att de konsumerar alkohol mer frekvent liksom större mängder.

Tyresös kvinnor skattar sitt hälsotillstånd högre än männen. Både män och kvinnor i Tyresö skattar sitt hälsotillstånd sämre än länets genomsnitt. Tyresö ligger under riksgenomsnittet.

Tyresös män uppger sämre psykiskt välbefinnande än länets genomsnitt, kvinnor lite bättre än länet.

Daglig rökning har minskat hos både män och kvinnor i Tyresö 2006-2008. Tyresö är bättre än riksgenomsnittet. Fler kvinnor än män röker, något som även visar sig i riket i stort. Tyresö kommun har infört rökfri arbetstid.

Tyresö har hög andel tonårsaborter. Andelen tonåringar som föder barn minskar. Medelåldern för förstföderskor har stigit, och andelen tonåringar som avslutat graviditeten med abort ökat.

Undersökningar i många län visar att både kvinnor och män med kort utbildning i högre grad har fetma än dem med lång utbildning. Tyresö och Riket ligger i mittfåran.

5 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR 2011-2013

5.1 Konjunkturutvecklingen

Företagen

Tillverkningsindustrin rapporterar om ökad orderingång för de senaste månaderna och i synnerhet från exportmarknaden har tillväxten varit stark. Även produktionsvolymen har höjts betydligt, medan sysselsättningen har fortsatt att minska något. Industrin räknar med fortsatt stigande produktion de närmaste månaderna och en stabilisering av sysselsättningen. Konfidensindikatorn var oförändrad i mars jämfört med månaden innan.

Konfidensindikatorn för byggindustrin steg marginellt i mars och den ligger fortfarande något under det historiska genomsnittet. Byggandet har varit ganska oförändrat de senaste månaderna, men branschen är optimistisk och räknar med att aktiviteten kommer att stiga de närmaste månaderna.

Konfidensindikatorn för detaljhandeln sjönk i mars, för andra månaden i rad, men den indikerar fortfarande att läget är mycket starkare än normalt. Försäljningstillväxten tycks ha mattats något de senaste månaderna, men företagens förväntningar är optimistiska. Samtliga branscher inom detaljhandeln räknar med en god försäljningstillväxt de närmaste månaderna.

Efterfrågan för de privata tjänstenäringarna har stigit ytterligare de senaste månaderna. Framför allt för resebyråer och uppdragsverksamhet har efterfrågetillväxten varit god. Närmare hälften av tjänsteföretagen är dock fortfarande missnöjda med uppdragsvolymen. Sysselsättningen har fortsatt att falla, men inför de närmaste månaderna räknar tjänsteföretagen med att antalet anställda kommer att bli ungefär oförändrat. Konfidensindikatorn för tjänstesektorn steg en enhet i mars och den ligger något över det historiska genomsnittet.

Hushållen

Hushållens konfidensindikator (CCI), som mäter synen på den egna och Sveriges ekonomi, steg under mars med 2,5 enheter till 15,5. Det innebär att hushållen har en mer positiv uppfattning om det ekonomiska läget än normalt. Hushållen ser allt ljusare på Sveriges ekonomi och läget på arbetsmarknaden, makroindex ökade under mars från 15,1 till 21, 7. Mikroindex, som mäter hushållens syn på sin egen ekonomi, steg 1,3 enheter till 6,1, vilket är strax över det historiska genomsnittet.

Egen ekonomi: Hushållens uppfattning om den egna ekonomin i nuläget jämfört med för tolv månader sedan är i princip oförändrad sedan februari. Synen på den egna ekonomin på tolv månaders sikt är något mer pessimistisk än månaden innan. Fler hushåll än i februari är positivt inställda till inköp av kapitalvaror, 30 procent anser att det i nuläget är rätt tidpunkt för sådana inköp. Även på tolv månaders sikt är inställningen till köp av kapitalvaror mer positiv. Fler hushåll uppger också att det är troligt att de kommer att renovera bostaden under den närmaste tolv månadersperioden.

Svensk ekonomi: Hushållens syn på ekonomin i Sverige är betydligt mer optimistisk än i februari. För första gången sedan januari 2008 är det fler hushåll som är positivt än negativt inställda till det nuvarande läget i svensk ekonomi. Uppfattningen om hur svensk ekonomi kommer att utvecklas de närmaste tolv månaderna är något mer negativ än i februari, men fortfarande avsevärt mer positiv än normalt. Förväntningarna om arbetslösheten den närmaste tolv månadersperioden är mer optimistiska och det är 18 procentenheter fler som tror att arbetslösheten kommer att minska än som tror att den kommer att öka.

Inflations- och löneförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt uppgår till 2,6 procent i mars, jämfört med 2,3 procent månaden innan. Löneökningarna om tolv månader förväntas bli 2,7 procent, att jämföra med 2,6 procent för en månad sen.

Ränteförväntningar: Från och med den här månaden publiceras resultat över hushållens förväntningar på den rörliga bostadsräntan på 1, 2 och 5 års sikt. Hushållens förväntningar på den rörliga bostadsräntan är 2,82 procent på ett års sikt jämfört med 2,56 procent i februari.

Nedan visas ett urval av konjunkturinstitutets bedömningar
(Årlig procentuell förändring)

Tabell: Valda indikatorer

Årlig procentuell förändring respektive procent

	2008	2009	2010	2011
BNP till marknadspris	-0,2	-4,9	2,4	3,8
Real BNI per capita	0,1	-7,5	1,3	3,3
Bytesbalans (1)	9,5	7,2	6,0	6,8
Antal arbetade timmar (2)	1,0	-2,6	-0,2	0,7
Sysselsättning	0,9	-2,3	0,0	0,4
Arbetslöshet (3)	6,1	8,4	9,1	9,1
Timlön i näringslivet (4)	4,0	3,1	2,3	2,3
Arbetskostnad i näringslivet (NR) (2)	3,0	3,1	1,6	2,8
Produktivitet i näringslivet (2)	-2,4	-3,4	2,7	4,0
KPI	3,4	-0,3	1,0	1,6
Reporänta (5)	2,00	0,25	0,75	1,75
Tioårig statsobligationsränta (5)	2,7	3,2	4,0	4,4
Kronindex (KIX) (5)	124,6	120,3	113,2	110,2

(1) Procent av BNP.

(2) Kalenderkorrigerad.

(3) I procent av arbetskraften.

(4) Enligt konjunkturlönestatistiken.

(5) Vid årets slut.

Källor: SCB, Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

5.2 Ekonomiska förutsättningar för Tyresö kommun

Som framgått av den korta redovisningen av det allmänna ekonomiska läget i avsnitt 5.1 har den svenska ekonomin befunnit sig i en nedåtgående trend sedan finanskrisen.

Förhoppningsvis är denna nedgång nu bruten. Under 2010 har regeringen skjutit till ett tillfälligt konjunkturstöd som gör att ekonomin stärkts. Dock kvarstår problemen 2011 då det tillfälliga stödet är indraget.

Av tabellen nedan framgår hur utvecklingen av skatteintäkter, utjämning och statsbidrag bedöms enligt den senaste prognosen.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Egna skatteintäkter	1 589,6	1 628,5	1 668,3	1 705,0	1 773,2	1 853,0
Utgjämning och statsbidrag	104,6	103,1	169,5	127,6	121,7	120,4
Summa	1 694,2	1 731,6	1 837,8	1 832,6	1 894,9	1 973,4
Procentuell förändring	5,8	2,2	6,1	-0,3	3,4	4,1
Procentuell förändring/invånare	4,3	1,6	5,3	-0,9	2,2	2,9

Mot denna bakgrund har planeringsramarna för 2010 beräknats enligt följande gemensamma förutsättningar för alla förvaltningar:

- Ramberäkningen utgår från nämndernas nettobudgetramar för 2010.
- Den generella ramuppräknings till följd av löne- och prisutveckling under 2011 sätts till 2,0 procent.
- Ramarna justeras för de förändrade verksamhetsvolymerna som följer av den beräknade förändringen av antalet förskolebarn, grundskoleelever, gymnasieelever och äldre.
- Ramarna har förändrats med de belopp som motsvarar kostnadsminskningar för nämnderna till följd av att personalomkostnaderna sänks med 1,37 procent och att internräntan höjs med 0,3 procent (det senare påverkar internhyror och kapitaltjänstkostnader)
- Ramarna höjs med 1,8 miljoner i kompensation för höjning av internhyrorna
- Medel för servicecenter har beräknats i kommunstyrelseförvaltningens ram. Servicecenter lyfts därmed ut från budgeten för gemensam service.
- Ramarna har ökat för att täcka de tillkommande kapitaltjänst- och driftkostnader som följer av att nya investeringar i form av lokaler, andra anläggningar eller inventarier tas i bruk

Förutom dessa gemensamma beräkningsförutsättningar har specifikt för olika förvaltningar följande hänsyn tagits vid ramberäkningarna enligt den KELP som beslutades hösten 2009:

- i kommunstyrelsens ram har hänsyn tagits till lägre överskott inom vatten och avlopp samt renhållning (+1,5 mkr), att räddningstjänstens kostnader ökar (+0,5 mkr), att en ny simhall står klar hösten 2011 (+3,0 mkr) och att intäkten från staten för drog- och brottsförebyggande arbete upphör (+0,1 mkr)
- i barn- och utbildningsförvaltningens ram förutsätts att resultatenheterna inte har det överskott som finns inräknat i budget 2010 (+4,8 mkr). Hänsyn har även tagits till att reglerna för maxtaxa i förskolan inte ger förvaltningen möjlighet att öka intäkterna (+0,3 mkr) samt till helårseffekten av att allmän förskola införts för 3-åringar (+1,0 mkr). Dessutom ökas anslaget för barn i behov av särskilt stöd (+1,0 mkr).
- i socialförvaltningens ram har medel beräknats för ett nytt LSS-gruppboende i Strand (+5,5 mkr), ombyggnation av Hästskon för att få fler platser för dubbeldiagnoser (+1,8 mkr), samt ökade insatser för daglig verksamhet enligt LSS (+0,8 mkr)

En avgörande förutsättning för de redovisade konsekvenserna av ramberäkningen för 2011 är att innevarande års verksamhet kan bedrivas till en kostnadsnivå som inte överstiger gällande nettobudgetramar.

En ramberäkning enligt vad som här har redovisats skulle medföra ett budgeterat resultat för 2011 på ca 11 miljoner kronor, dvs närmare 30 miljoner under den nivå som krävs för en långsiktigt god hushållning. För att uppnå ett överskott på den nivå som krävs för långsiktigt god hushållning skulle alltså planeringsramarna behöva minskas med närmare 30 miljoner. Om 2011 års ramar läggs på en högre nivå återstår motsvarande anpassning av kostnadsnivån till 2012.

Majoritetens förslag

Som framgår av tabellen på sidan 14 är 2011 ett speciellt år såtillvida att skatteintäkter, statsbidrag m m inte växer alls. Det beror på att tillväxten i skatteunderlag inte är tillräcklig för att kompensera bortfallet av extra statsbidrag under 2010. Mot den bakgrunden, och med hänsyn till att kommunens överskott under den senaste femårsperioden överstiger den nivå som behövs för en långsiktigt god hushållning, är det rimligt att för 2011 budgetera för ett lägre resultat.

Vi bibehåller därför planeringsramarna på den nivå som behövs för att kompensera förvaltningarna för nya kapitaltjänstkostnader, beräknade pris- och löneökningar, volymförändringar och övriga behov enligt den redovisning som lämnats i föregående avsnitt.

Vi anser det dessutom vara möjligt att minska socialförvaltningens planeringsram med 6 miljoner kronor med hänsyn till att det planerade nya omsorgsboendet inte kommer att kunna öppnas förrän tidigast till halvårsskiftet 2011 och till att utgifterna för ekonomiskt bistånd till hushåll rimligen bör falla tillbaka något efter den snabba uppgång som skedde under recessionen.

I den beslutade KELP:en finns en resursökning på 1,0 miljoner till barn och elever i behov av särskilt stöd beräknad i barn- och utbildningsförvaltningens ram. Vi ökar nu den posten med ytterligare 2,0 miljoner till sammanlagt 3,0.

Med dessa förslag blir det budgeterade överskottet för 2011 15 miljoner kronor.

Planeringsramarna, beräknade enligt de förutsättningar som har beskrivits, framgår av följande tabell:

	Nettobudget 2010 (mkr)	Planeringsram 2011 (mkr)
Kommunstyrelseförvaltningen	192,3	205,9
Utvecklingsförvaltningen	272,5	274,4
Barn- och utbildningsförvaltningen	774,7	798,8
Socialförvaltningen	513,2	530,2
Totalt	1 752,7	1 809,3

6 REDOVISNING AV BUDGETUNDERLAG

Så här arbetar vi med planeringsmodellen

Förvaltningarna planerar sin verksamhet utifrån kommunens politiska utgångspunkter – vision, gemensamma förhållningssätt och strategiska utvecklingsområden – samt de mål som respektive nämnd anger. Chefernas uppgift är att förankra dessa samt se till att de förverkligas i det vardagliga arbetet. Detta innebär att vi förmår att tolka omvärldens behov och verksamhetens framtida utvecklingsmöjligheter i dialog med medarbetarna och med den egna verksamhetens kompetens som bas. Vi som arbetar i Tyresö kommun ska vara insatta i tyresöbornas situation. Med hjälp av planeringsmodellen ska vi kunna fatta snabbare och bättre beslut när det gäller vad vi kan göra för dem och för andra intressenter.

Följande sidor beskriver vad olika begrepp betyder och vad kommunens styrdokument ska innehålla. Varje chef ska ha goda kunskaper om innebörden av begreppen som används, hur man formulerar och utvärderar mål, den process som leder fram till förslag och hur man arbetar med de ekonomiska frågorna.

Kunskapen om de politiska utgångspunkterna, samt förmågan att på alla nivåer i organisationen kunna tolka målen och omsätta dem i rätt handling för den aktuella situationen, är den grund på vilken allt ledningsarbete ska vila.

Utformning av material till strategi- och budgetplanen

Strategi- och budgetplanen disponeras så att den inleds med gemensamma avsnitt som utarbetas av Kommunledningen. Dessa är:

- Vision
- Grundläggande förhållningssätt
- Strategiska utvecklingsområden
- Kommungemensam omvärldsanalys
- Kommungemensamma områden

Budgetmaterialet från respektive förvaltning ska utformas efter följande rubriker, en mall för detta finns på intranätet under verksamhetsplanering:

- ♦ Syfte
- ♦ Strategier
- ♦ Mål
- ♦ Nyckeltal
- ♦ Väsentligare verksamhetsförändringar
- ♦ Budget

Kommunen har endast en gemensam omvärldsanalys. Där ska allt av värde rymmas och det gör att förvaltningarna inte behöver producera egna mer detaljerade omvärldsanalyser till strategi- och budgetplanen.

Materialet till Kommunfullmäktige ska vara begränsat för att inte helheten ska skymmas av detaljerna. I detta material ska inte några kvalitetsgarantier ingå, dessutom ska målen begränsas så att de sammantaget uppgår till ca 30 stycken för hela kommunen. Åtaganden kan endast finnas med om det krävs för att målet ska kunna följas upp.

Enbart rubriken budget ska specificeras ner på anslagsbindningsnivå. De övriga rubrikerna ska inte beskrivas på anslagsbindningsnivå utan istället utgå från hela nämndens verksamhet.

Materialiet ska inlämnas till Stab Ekonomi 10 september.

Utformning av material till verksamhets- och budgetplaner

De verksamhets- och budgetplaner som beslutas i respektive nämnd ska utformas med följande rubriker. En mall för detta finns på intranätet under verksamhetsplanering.

- ♦ Syfte
- ♦ Vad innebär de strategiska utvecklingsområdena för enhetens verksamhet?
- ♦ Mål
- ♦ Åtaganden
- ♦ Kvalitetsgarantier
- ♦ Nyckeltal
- ♦ Väsentligare verksamhetsförändringar
- ♦ Budget

Det material som riktas mot nämndbeslutet kan innehålla fler mål än de som redovisas mot fullmäktige. Detta material ska också innehålla åtaganden och kvalitetsgarantier.

Utformning av material till enhetsplaner

De enhetsplaner som utarbetas på respektive förvaltning ska ha följande rubriker. En mall för detta finns på intranätet under verksamhetsplanering.

- ♦ Syfte
- ♦ Vad innebär de strategiska utvecklingsområdena för enhetens verksamhet?
- ♦ Åtaganden
- ♦ Väsentligare verksamhetsförändringar
- ♦ Uppföljning och utvärdering
- ♦ Budget

Definitioner

Syfte

”Syftet är en beskrivning av meningen med det vi gör eller ska göra. Det är också den avgränsning och fokusering vi gör av vår verksamhet.”

- Vem är uppdragsgivare ?
- Vilka finns vi till för och vilka andra är viktiga för oss?
- Vilken är deras situation?
- Vad vill och ska vi göra? Vilken verksamhet ska vi bedriva?

En förutsättning för all typ av verksamhet är att det finns en gemensam uppfattning om vad syftet med verksamheten är. Uppfattningen ska genomsyra hela organisationen – medarbetare ska vara överens om och acceptera den gemensamma hållningen. För att fastställa vårt syfte måste vi ta ställning till vad vi ska göra för vilka och varför och därmed också vad vi inte ska göra.

Vi ska ha ett genomdiskuterat och förankrat syfte för allt vi gör. Detta syfte påverkar hela verksamheten och därför är det av stor betydelse att det är väl genomtänkt och att det finns god förståelse för syftet i hela organisationen.

Omvärldsanalys

”Utan spaning – ingen aning”

Hur utvecklas vår omvärld, våra uppdragsgivare, medborgare och vi själva och varför?

- Styrkor, svagheter, möjligheter, hot, trender?

Vi ska vara medvetna om vad dagens beslut kan få för konsekvenser för framtiden.

Genom att ägna uppmärksamhet åt det som händer utanför den löpande verksamheten kan vi upptäcka de problem och möjligheter som finns i omvärlden. Genom en aktiv och lyhörd omvärldsbevakning skaffar vi oss insikter och handlingsberedskap så att vi gör rätt saker.

Kommunledningen gör en samlad omvärldsanalys som finns i budgetdokumentet antagen av kommunfullmäktige. Om man hela tiden inriktar sig på det kortsiktiga blir valmöjligheterna begränsade. En del alternativ kan bara förverkligas på lång sikt. En del problem visar sig också bara i ett längre perspektiv. Genomgripande förändringar tar sin tid – små förändringar under en lång tid kan dock leda till stora förändringar.

Strategier

”Hur?”

- På vilket sätt kommer vi att arbeta för att förverkliga de politiska utgångspunkterna?
- Hur gör vi för att uppfylla syftet med verksamheten?
- Vilka är våra framgångsfaktorer?

Strategierna är de framgångsfaktorer vi väljer att satsa på för att klara vårt uppdrag och nå våra syften.

För att på ett bra sätt kunna arbeta i riktning mot de politiska utgångspunkterna och syftet med verksamheten, behöver vi slå fast hur det ska gå till. Vi ska hitta de faktorer som är viktiga för att vi ska lyckas med det vi har föresatt oss. Exempel på framgångsfaktorer kan vara kompetensutveckling, delaktighet, långsiktig planering, samarbete med aktörer utanför organisationen m m.

Mål

”Mål är det resultat vi vill och ska uppnå vid en viss tidpunkt.”

- Vad vill och ska vi uppnå på kort sikt 2011?
- Konkret och mätbart

Vi har fastställt syfte med vår verksamhet, gjort en relevant omvärldsanalys, och utarbetat våra strategier. Då kan vi sätta våra mål. Målen ska vara konkreta och mätbara.

Våra mål ska förstås vägledas av kommunens gemensamma vision. Vi har i Tyresö kommun en vision, men vi har flera mål. Om vi inte processat syfte, omvärldsanalys och strategier med våra medarbetare, kan målen komma att bli orealistiska och helt enkelt fel.

Om ett mål är svårt eller omöjligt att mäta i det kortsiktiga perspektivet beskrivs vilka åtgärder som kommer att genomföras under budgetåret (åtaganden) för att nå målet. Uppföljningen inriktas då på att redovisa om dessa åtaganden uppnåtts.

Åtaganden

”Åtaganden är vad vi ska göra för att nå målen.”

- Åtaganden ska vara konkreta och mätbara

Vilka åtaganden behövs för att nå målen? Det gäller att möta förväntningarna i vår omvärld och utveckla vårt arbete åt rätt håll. Våra åtaganden ska vara så konkreta som möjligt och beskriva vad vi ska göra och när.

Om ett mål är svårt eller omöjligt att mäta i det kortsiktiga perspektivet beskrivs vilka åtgärder som kommer att genomföras under budgetåret (åtaganden) för att nå målet. Uppföljningen inriktas då på att redovisa om dessa åtaganden uppnåts.

Kvalitetsgarantier

”En kvalitetsgaranti beskriver och tydliggör vad medborgarna har rätt att förvänta sig av olika kommunala verksamheter.”

Kommuninvånarna har rätt att få besked om vilken kvalitet och service de kan förvänta sig på de tjänster som kommunen ansvarar för. Tyresö kommun har infört kvalitetsgarantier för alla viktiga verksamheter. Årligen ska kvalitetsgarantierna följas upp och ses över så att vi faktiskt kan uppnå det vi utlovar.

Nyckeltal

Nyckeltal ska i koncentrerad form redovisa relevanta uppgifter om hur verksamheten utvecklas, t ex vilka prestationer som utförts, vad prestationen kostat och vilka resultat som har uppnåts.

Väsentligare verksamhetsförändringar

Under denna rubrik ska det kortfattat redogöras för de förändringar som verksamheten genomför 2011 jämfört med 2010.

Uppföljning och utvärdering

”Det är inte meningsfullt att ha mål, åtaganden och kvalitetsgarantier om vi inte tänker följa upp dem eller om de inte går att följa upp. Därmed är vi inne i en kontinuerlig process som kommer att fortgå så länge det finns ett syfte med det vi gör.”

- Vad är viktigt att följa upp och hur ska vi följa upp så att vi når våra mål?
- Blev det som vi tänkt oss?
- Vilka erfarenheter kan vi göra inför kommande års verksamhetsplanering?

Vi ska välja ett uppföljningssystem som styr mot målen. Uppföljningen säger oss vad som händer och hur det går på vägen dit. Uppföljningen görs där besluten tas.

Ett uppföljningssystem innehåller:

- vad vi ska mäta för att kunna följa upp våra mål, åtaganden och kvalitetsgarantier
- vem som är ansvarig för uppföljningen
- till vem som denne ska rapportera
- när och hur det ska göras

Meningsfull mätning kräver att vi vet vart vi vill. Att vi mäter rätt saker, inte alla saker. Mätningen syftar till att styra beteendet i en viss önskad riktning. Det perfekta måttet finns inte men även om det är omöjligt att täcka in alla aspekter så bör det inte hindra att fånga upp

en del. För att få en så god bild av verksamheten som möjligt ska vi använda varierande utvärderingsinstrument som tillsammans kan ge en bra bild.

En uppföljning innehåller uppgifter om ekonomi, verksamhet och dess kvalitet, medborgare, personal och utveckling. Det ska också tydligt framgå hur kvalitetsgarantierna kommer att följas upp.

I Tyresö finns bl a klagomålshantering, arbetsmiljöundersökningar, brukarundersökningar, ekonomiska uppgifter, nyckeltal om verksamheten, observationer från kollegiegranskning och granskningar inom äldreomsorgen ned på enhetsnivå.

Uppföljningen beskriver vad som har hänt det gångna året. För att uppföljningen ska bli meningsfull måste det även ske en bedömning av händelserna. Detta görs i en utvärdering. Blev det som vi tänkt oss? Vad kan göras bättre? De erfarenheter som görs i utvärderingen ska fungera som underlag inför kommande års verksamhetsplanering.

Budget

Budget redovisas endast genom en tabell. Tabellens utformning kan hittas i mallarna.

7. BUDGET ÅR 2012 - 2013 (Kommunal Ekonomisk LångtidsPlan)

För att kunna möta förväntade behov inom de olika verksamhetsområdena krävs en kartläggning av kommande behov och utvecklingstendenser. Det är därför nödvändigt att utveckla KELP-dokumentet till ett tydligare och bättre planeringsinstrument. Medelsbehovet anges med utgångspunkt från befolkningsprognos och övriga kända faktorer som direkt påverkar behovet av tjänster. Hänsyn skall också tas till förväntade kapitaltjänstkostnader till följd av beslutade investeringar.

Avsikten med KELP:en är att redovisa förutsättningarna för att under de närmaste åren finansiera en verksamhet med samma ambitions- eller servicenivå som under budgetåret. Förslag om höjd ambitionsnivå skall därför inte redovisas i KELP-materialet annat än som en direkt konsekvens av redan beslutade investeringar eller ny lagstiftning. Förvaltningarna ska lämna ett material som tydligt anger orsak till förändringarna. Materialet ska vara utformat så att det klart framgår vilka punkter som avviker från den normala uppräkningsnivå på 2% samt hur stor denna avvikelse är.

För att kunna åstadkomma en bättre och mer tjänligare KELP är det angeläget att förvaltningarna redan nu i den mån det är möjligt planerar investeringarna den närmaste framtiden. Både pågående och planerade projekt under åren 2011 - 2013 ska tas med i sammanställningen.

8. MBL-HANTERING

MBL-förhandling om 2011 års budgetförslag sker vid två tillfällen; dels förhandlas Kommunstyrelsens samlade budgetförslag i centrala samverkansgruppen, dels förhandlar varje nämnd därefter sitt förslag till detaljbudget.

Därutöver skall personalorganisationerna beredas god insyn i arbetet med att utarbeta det budgetunderlag som nämnderna skall lämna till kommunchefens stab senast den 10 september. Budgetarbetet skall därför tas upp i erforderlig omfattning som information på samverkansträffar.

9. TEKNISKA ANVISNINGAR

9.1 Anslagsbindningsnivå

Budgetunderlag för nämnder/styrelser redovisas enligt nedan redovisade anslagsbindningsnivå:

Nämnd/Styrelse	Kostnads- och intäktsanslag
➤ Kommunstyrelsen	- Kommungemensam ledning och service - Lokalförsörjning - Vatten och avlopp - Renhållning - Väghållning/ park samt idrott och friluft - Centralkök - Sidoordnad verksamhet/exploatering/hållbar utveckling - Stadsbyggnadskontoret
➤ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	- Centrum för livslångt lärande - Arbetscentrum - Gymnasium
➤ Kultur- och fritidsnämnden	- Fritidsverksamhet - Bibliotek och kultur
➤ Barn- och utbildningsnämnden	- Förvaltningsgemensamt - Förskola - Grundskola - Särskola - Fritidsgårdar
➤ Socialnämnden	- Förvaltningsgemensamt - Individ- och familjeomsorg - Äldreomsorg - Omsorg av funktionshindrade

9.2 Prisnivå, PO- påslag, internränta och prisbasbelopp

Prisnivå

Driftbudget 2011-2013 ska anges i löpande prisnivå. Generell pris- och löneuppräknings ska vara 2% för 2012 respektive 2013.

Uppskattning av utfallet av centrala löneförhandlingar lämnas av Personalkontoret.

PO-pålägg, år 2011 - 2013

AB-avtal	
Lagstadgade avgifter	31,42
Avtalsenliga avgifter	0,83
Avtalspensioner	6,83
Totalt	39,08
<i>Särskild löneskatt uppgår till 24,26 procent (pensionärer som arbetar, pensionsutbetalningar m m). Anställda på beredskapsavtal 39,08 procent. Arvoden, familjehem m fl och övriga uppdragstagare mm 31,42 procent.</i>	

Prisbasbelopp och internränta, år 2010 - 2013

	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013
Prisbasbelopp (kr)	42 400	42 800	43 300	43 800
Intern ränta	4,00	4,30	4,30	4,30

9.3 Befolkningsprognos för Tyresö kommun, år 2009 – 2014 31 dec

Alder	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0	540	527	525	529	521	528
1-5	3 031	2 999	2 976	2 976	2 978	2 970
6	613	646	649	625	628	618
7-11	2 968	3 034	3 120	3 181	3 210	3 203
12-15	2 489	2 353	2 288	2 318	2 351	2 443
6-15	6 070	6 033	6 057	6 124	6 189	6 264
6-9	2 453	2 504	2 558	2 551	2 568	2 537
16-18	2 058	2 072	1 990	1 891	1 792	1 699
19-64	24 587	24 644	24 977	25 290	25 642	25 927
65-79	5 077	5 314	5 546	5 698	5 837	5 900
80-w	1 239	1 321	1 376	1 470	1 553	1 640
Summa	42 602	42 910	43 447	43 978	44 512	44 928

9.4 Utformning av driftbudgetunderlag, år 2011 - 2013

Budgetunderlaget ska utformas för att presenteras för budgetberedningen. Budgetunderlag som förvaltningarna har att redovisa den 10 september 2010 ska vara i nivå med den tilldelade planeringsramen. Kostnader som inte kan påverkas måste alltid ingå i budgetunderlaget. Det är viktigt att förvaltningarna redovisar den verksamhet som går att bedriva utifrån den tilldelade ramen och vilka förändringar som föreslås för att få bästa möjliga utbyte av tillgängliga resurser så att inte redovisningen begränsas till enbart marginaleffekterna av den tilldelade planeringsramen.

I den tilldelade planeringsramen ska också inrymmas de gemensamma insatser som beslutats av antingen Kommunstyrelsen eller Kommunfullmäktige. Med detta menas att gemensamma beslut inom områden som tex drog- och brottsförebyggande arbete, handikapplan, friskvård etc ska följas och inrymmas i planeringsramarna.

Hyrer för nytillkommande lokaler som ännu inte finns med från fastighetskontoret måste beaktas i nämndens budgetunderlag. För åren 2012 – 2013 (KELP) redovisas förutsättningarna för att finansiera en verksamhet med samma ambitions- eller servicenivå som 2011. Förslag om höjd ambitionsnivå ska således inte redovisas annat än som en direkt konsekvens av redan beslutade investeringar eller ny lagstiftning. För att kunna möta förväntade behov av större betydelse inom de olika verksamhetsområdena ska varje nämnd/styrelse göra en uppskattning av kostnader och intäkter. Medelsbehoven ska anges med utgångspunkt från befolkningsprognosen och övriga kända faktorer som direkt påverkar behovet av olika tjänster. Hänsyn ska också tas till förväntade kapitaltjänstkostnader till följd av beslutade investeringar. Medelsbehoven anges i löpande prisnivå.

9.5 Utformning av underlag till investeringsprogrammet

Detta hanteras i särskild ordning via kommunens Ledningsgrupp.

Löpande förnyelse understigande 50 000:- av inventarier, maskiner, PC mm hanteras som driftkostnader.

9.6 Tidplan

Datum	Aktivitet
25 maj	Kommunstyrelsen beslutar om vårens Strategi- och budgetplan år 2011
Augusti	Gemensamma servicefunktioner budget 2011 (prel. budget och kostnadsfördelning skickas ut ca 15 juni, 2010)
10 September	Förvaltningarna lämnar budgetunderlag 2011-2013 till kommunchefens stab
22 September	Budgetberedning, genomgång av förvaltningarnas budgetunderlag 2011-2013 (se nedan).
12 Oktober	Budgetberedning avstämningsmöte budget 2011 - 2013
Under oktober	Centrala Samverkansgruppen
26 Oktober	KS beslut om Strategi- och budgetplan 2011 - 2013 Mål och riktlinjer samt budget per huvudverksamhet
18 November	KF beslut om Strategi- och budgetplan 2011 - 2013 Mål och riktlinjer samt budget per huvudverksamhet

9.7 Upplysningar och kontaktpersoner

Upplysningar och frågor besvaras för respektive rutin av följande kontaktpersoner:

Rutin	Kontaktperson	Anknytning
➤ Lokalhyror	Margareta Prawirodarmo	9313
➤ Kapitaltjänstkostnader	Gunnel Ehrnberg	9146
➤ Befolkningsprognos	Per-Olof Lindfors	9143
➤ Gemensamma servicefunktioner	Anders Linder	9342
➤ Övriga frågor om sammanställning och presentation av budgetunderlag	Anders Elfving	9251

Planeringsramar, år 2011

(uttryckt i miljoner kronor)

	<i>Nettobudget, år 2010</i>	<i>Planeringsram, år 2011</i>
Kommunstyrelseförvaltningen (not 1)	192,3	205,9
Utvecklingsförvaltningen (not 2)	272,5	274,4
Barn- och utbildningsförvaltningen	774,7	798,8
Socialförvaltningen	513,2	530,2
Totalt:	1 752,7	1 809,3

Not 1: inkl byggnadsnämnd.

Not 2: Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden

Resultaträkning, år 2011

(uttryckt i miljoner kronor)

Verksamhetens nettokostnader	-1 731,4
Avskrivningar	-66,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 797,4
Skatteintäkter	1 705,0
Fastighetsavgift	61,2
Statsbidrag och utjämning	66,4
Finansiella intäkter	5,0
Finansiella utgifter	-25,0
Resultat före extraordinära poster	15,2
Extraordinära intäkter	0,0
Extraordinära kostnader	0,0
Årets resultat	15,2